سورین، تمرین € موفقیت و پیروزی موفقیت و پیروزی

الهام احمدی دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی

کلیدواژهها: تمرین و بازخورد، یادگیری، تمرین ذهنه

را بهصورت کارآمد، راحت و خودکار بدون اســترس و فشار فعالیت یا بازی اجرا کند.

هرچند، معلمان تازه کار بر این باورند که اگر آنها صحبت نکنند یا مهارت درست را نشان ندهند و شاگردان هم نگاه نکنند و گوش ندهند، معلمان به نظر می رسد که کار خود را انجام نمی دهند و شاگردان هم یاد نمی گیرند. معلمان تازه کار خود را موظف می دانند تا هر آن چه که دربارهٔ یک مهارت می دانند یا مشکلات شاگردان در زمینهٔ آن مهارت را به آنها گوشزد کنند. مشکل وقتی ایجاد می شود که شاگردان در جلسهٔ تمرین باشند و مجبور باشند به مدت طولانی در صف بایستند تا توپ را در دست بگیرند و با آن تمرین کنند، در حالی که بچههای دیگر فقط در حال نگریستن به آنها باشند. این نوع تدریس، در حقیقت با یادگیری مداخله می کند.

در مقابل، معلمان باتجربه به شاگردان نکاتی را یادآوری می کنند که احساس می کنند شاگردان به خوبی این نکات را می آموزند و توجه کافی نسبت به نکات ذکر شده داشته باشند. سپس، شاگردان را به سوی تمرین سوق می دهند تا تمرینات را به خوبی انجام دهند و چنان چه شاگردان پیشرفت یادگیری داشتند، تمرینات را متناسب با پیشرفتشان اصلاح کنند. (بکر، شمپ، و هاردین ۱۹۹۸، هاسـز و گریفی

اطلاعـات را اجلاعـات را اجلاعـات و به شاگردان اجازه می دهند که سریعاً تمرینـات خـود را شـروع کنند، شاگردان ایشتر و بیشتر و بیشتر و بیشتر و بیشتر و بیشتر

و به سرعت یاد می گیرند. سپس معلم از بازخورد اجرا در طول تمرین و بعد از تمرین استفاده می کند. در این روش، معلم تدریس می کند در حالی که شاگرد می آموزد، به دلیل این که بازخورد به عنوان نکتهای در حین تمرین است. معلمان خوب یادگیری را افزایش می دهند و تمرینات شاگردان را از طریق دادن بازخوردی گسترش می دهند که موجب انگیزش دستیابی به هدف می شود. در این بخش، اصول تمرین خوب و بازخورد مؤثر نشان داده می شود.

* تمرین: روشی برای یادگیری

یادگیری نیازمند تمرین متمرکز و سنجیده است. این مطلب بهخصوص دربارهٔ مهارتهای فعالیت بدنی و ورزش صحیح است. شاگردان باید با فعالیتهایی همراه باشند که مناسب سطح مهارت و انگیزش آنهاست. تمرین مناسب و تکرار اجراهای صحیح مهارت تنها روشی برای تبحر و خبرگی است. هیچ جایگزینی برای تمرین مؤثر در یادگیری وجود ندارد.

* زمان اجرا

یکے از ابعاد مهم تمرین زمان اجراست، به عبارت دیگر، مدتی که فرد در تمرین یک مهارت سپری می کند. تحقیقات نشان داده است که هرچقدر مدت زمان در گیری شاگرد با مهارت بیشتر باشد، میزان

یادگیری بیشتر است. تنوع در زمان تمرین، دقایق و ساعتهای تمرین زیاد است (سیدن تاپ و تنحیل، ۲۰۰۰). هرچند، به طور معمول با ۱۰۰۰۰ ساعت تمرین می توان سطح

با تمرین کافی، فرد می تواند مهارت را بهصورت کار آمد، راحت و خودکار بدون استرس و فشار فعالیت یا بازی اجرا کند

تبحر در مهارت را توسعه داد. هنگام ساماندهی زمان تمرين، معلمان

شدن و خستگی. در کلاسهایی با شاگردان متعدد، انتخاب و سازماندهی فعالیت های تمرینی که معطل شدن شاگردان را کاهش میدهد، باعث می شود که فرصت اجرای مهارت و تمرین افزایش یابد. صفهای طولانی که در آن یک یا دو شاگرد، یک مهارت را اجرا می کنند، در حالی که شش شاگرد یا بیشتر منتظر نوبتشان هستند، یک مختل کنندهٔ معمولی تمرين است. اگر صف بستن شاگردان برايتان مهم است، از صفهای بیشتر با تعداد شاگردان کمتر در هر صف استفاده کنید بهتر است که تلاش کنید تا مدت زمان تأمل را بدون استفاده از صف حذف كنيد. يك معلم هوشمند، هنگام تمرین مهارتهایی همچون دریبل بسکتبال، فوتبال، غلت توپ، پرتاب، ضربه، دریافت توپ یا اکثر مهارتها روشهایی تدبیر می کند که همهٔ شاگردان فعالیت را به طور همزمان تمرین کنند. از دیدگاه غیرتخصصی، فعالیت همزمان ممکن است محیط را آشفته کند، درحالی که ارتباط مهمی بین یادگیری و اجرای تمرین هدفدار وجود دارد. ایمنی نیز باید در نظر گرفته شود. ۲۵ شاگرد که به طور همزمان

باید ۲ مورد مختل کنندهٔ

تمرین را کنترل کنند: معطل

چاقے شاگردان باید دقیقاً کنترل شود، زیرا منجر به اجرای ضعیف حرکتها میشود. استراحت و بازگشت به تلاش بانشاط، بهتر از تمرین اجرای ضعیف بهطور متعدد است. بی حوصلگی هم چنین ممکن است منجر به تمرین بی اثر شود، در صورتی که شاگرد «مشغول تمرین حرکتهاست. و اگر این موضوع را تصدیق کند که «شـما همان طور که تمرین می کنی، بازی می کنی.»، تمرین بی اثر به اجرای بیاثر (نامؤثر) منجر میشود.

پرتابهای نیزهٔ خود را تمرین می کنند، ممکن است با نوع

منفی هیجان در کلاس روبهرو شوند.

به منظـور مبارزه با این عامل منفی تمرین، شـاگردان باید مرتباً در دورههای کوتاهمدت تمرین کنند تا هم حس مبارزه طلبی و هم موفقیت را بالا نگه دارند. به طور خلاصه، جلسات تمرین متعدد و مرتب نسبت به تعداد کم جلسات طولانے برای بھبود یادگیری مؤثر ترند. تمرین جذاب، هماهنگ و موفق تجربهٔ حس رضایتبخشیی را برای شاگرد به همراه دارد و همچنین به شــاگرد این امکان را میدهد تا با بیشترین تأثیر مثبت بر اجرا تمرین کند.

تازهآموختـه شـده را خـارج از کلاس و بدون کمک مربع تمرین کنند، چنانچـه پیشـرفت کافـی در کیفیـت اجـرا در حـال رخ دادن اسـت. امرى كه معلم مىتواند براى شاگردان فعاليتهاى تمرینی اضافی را فراهم کند که ممکن است در خانه یا مکان دسترس تمرینی شاگرد کامل شود. زمان محدود کلاس که به شاگردان داده شده و فرصت تمرین پیشنهادی

و مدبرانه بیرون کلاس، روشی در دسترس برای یادگیری بهتر شاگردان است. بعضی از معلمان متوجه میشوند که برنامهها و مطالب تمرینی به شاگردان این اجازه را میدهد تا زمان تمرینی را ثبت، اهداف تمرینی را شناسایی و پیشرفت خود را در یادگیری کنتـرل کنند. (شـکل ۱-۱۰). هنگام پیشـنهاد فعالیتهای تمرینی فعالیتهایی را انتخاب کنید که: ۱. با

توجه به تجهیزات و فضای خارج کلاس قابل اجرا باشد. ۲. به طور صحیح با نظارت کم یا بازخورد مستقیم معلم کامل شود. ۳. به خصوص روی بخشها و ایدههای درس کار کند. ۴. جذاب و نیازمند تلاش بسیار باشد تا انگیزش شاگرد در سطح بالا باقي بماند.

* تمرین صحیح و هدفمند

اساس دیگر تمرین اجرای صحیح مهارت است، همانگونه که اسطورهٔ بسکتبال «لاری برد» بیان می کند: «هنگامی که جوان بودم، هر گز نمی خواستم بدون آن که همهٔ مطالب را به طور صحیح یاد بگیرم، سالن را ترک کنم. می خواستم یک بازیکن حرفهای شوم.» صرف مدت زمان بر روی اجرای غلط مهارت به عادت ضعیف و تکنیک نادرست منجر خواهد شد. بنابراین، تمرین اجراهای صحیح را کنترل کنید تا مطمئن شوید که مهارت بهطور صحیح اجرا می شود.

تکرار اجرای یک مهارت در بعد زمانی ما نمی تواند پیشرفت اجرا را تضمین کند. برای مثال، بسیاری از افراد سالهای متعددی را صرف تمرین نوشتن می کنند، ولی دستخط آنها بهتر نمی شود و در بسیاری از موقعیتها، حتى بدتر هم مىشود. نكتهٔ مهم این است که: تكرار یک اجرا تمرین نیست. برای پیشرفت در اجرای مهارت شاگرد باید هدفمند و با هدف پیشرفت تمرین کند.

معلم باید مهارت پیشرفته را بهخوبی بخشهای خاصی که نیازمند اصلاح است، شناسایی کند و سپس زمان تمرین را تا دســتيابي به هدف تعيين كند. اگر مهارتي جديد است،| امعلم می تواند بخشهای مهم تمرینی را شناســایی کند. اگر شاگرد مهارت را بهطور منظم اجرا می کند، بهتر است که تدریــس یک مهارت موقعیت تمریــن کافی را برای هر 🔃 اجرا تجزیه شــود تا مشــخص شــود که کدام بخش مهارت مهارت یا فعالیت فراهم می کند. شــاگردان موظفند مهارت _ نیازمنــد تمرین اســت (شــکل ۲-۱۰) ایــن اصلی ضروری

درنهایت، روشهایی را ابداع کنید که میدانید موجب پیشرفت در اجرا میشود. جلسات قبل و بعد تمرین را ثبت و اهداف تمرینی واقعی را تنظیم کنید تا آخر هر جلسه تمرین موفقی داشته باشید. (برای مشال، از ۵ پرتاب، ۴ پرتاب را به گل تبدیل کنید). برای هر شاگرد، برگهای تهیه کنید تا اهداف تمرینی را مشخص کند. (برای مثال، از ۱۰ پرتاب ۵، ۸ و ۱۰ پرتاب موفق داشته باشد و سپس به تمرین مهارت جدید برود). تمرین را با توجه به سطح ورزشی هر شاگرد تعیین کنید یا کیفیت اجرای مهارت را در حین اجرا یا بازی کنترل کنید. بدون بازخورد شاگردان نمی توانند مطمئن شوند که واقعاً پیشرفت می کنند. به عنوان یک فعالیت روزمره و بدون توجه به هدف، شروع به تمریس هی کنند.

* تنوعْ چاشنی زندگی است

به دلیل این که مهارتهای حرکتی، به ندرت در موقعیتهای مشابه زمانی اجرا میشوند، تنوع در موقعیتهای تمرینی به شاگرد کمک می کند تا موقعیتهای تمرینی را تنظیم کند. وقتی موقعیتهای تمرینی متنوع باشد، شاگردان به اطلاعات آموخته شده توجه بیشتری می کنند، زیرا بخشهای مشابه در موقعیتهای مختلف را می بینند. تنوع در تمرید همچنین شاگرد را برای تنوع محیط اجرا آماده می کند. برای مثال، مهارتهای ورزشی در اکثر مواقع در موقعیتهای رقابتی اجرا می شوند. تفاوت بزرگی بین تمرین دریبل فوتبال به تنهایی در زمین چمن بزرگی بین تمرین دریبل فوتبال به تنهایی در مقابل حریف ماهری وجود دارد که هوادارانش آن تیم را علیه شما تشویق می کنند. بازیکنی که دریباردن در موقعیت رقابتی و پر می کنند. بازیکنی که دریباردن در موقعیت رقابتی و پر می دارد ارد.

هنگام برنامه ریـزی تمرینی، فعالیتهـای متعددی را فراهم کنید که به شـاگرد اجازه میدهـد مهارت را به طور صحیـح و با توجه بـه موقعیتهای مختلف اجـرا کند. این مطلـب نهتنها باعث بهتر شـدن محیط یادگیری میشـود،

بلکه تمرین را لذتبخش تر خواهد کرد. داستان «شکلات سوئدی» مثالی برای محیط تمرینی است. برای معلمان تربیتبدنی، معرفی مهارتهای جدید به شاگردان با استفاده از فعالیتهای تمرینی متنوع باعث می شود شاگردان فعالیتی را انتخاب کنند که از آن لذت می برند و یاد می گیرند. اگر شاگردان یا بازیکنان از آن چه که انجام می دهند لذت ببرند، نه نه نه با شدت بهتری تمرین می کنند، بلکه مشتاق می شوند تا بیشتر تمرین کنند. وقتی در مورد بی هیجانی شنا کردن بعد از هر دور از قهرمان شنا، ترسی کالکین، سؤال شد، او گفت که «من افرادی را می شناسه که از شنا کردن مکرر خسته شدهاند، اما اگر شها از انجام کاری لذت ببرید،

آن را مکرر انجام می دهید. من شنا را دوست دارم و عاشق تمرین کردن هستم.

اگر عواملی مشخص (مواردی که تغییر نمی کنند) در محیط اجرا وجود دارند، نباید در

دريبــل فوتبــال،

محیط تمرین کننـد. در مثـال تفـاوت عمدهای بیـن تمریـن با توپهـای سـایز

مختلف وجود دارد. این تفاوت موقعیت را بازیکن نباید در بازی ببیند.

شکلات سوئدی بیانگر این مطلب است که حتی در تمام سطوح تمرینی بحث انگیزش و جایزه گرفتن بسیار مهم است. چنانکه مربی تیم ملی گلف سوئد در تمرینات خود، یک بسته شکلات بزرگ هم قرار می دهد چنانچه بهترین تمرین و اجرا را از یکی از بازیکنان خود مشاهده کند بعد از تمرین به عنوان جایزه به فرد پرتلاش، شکلات را می دهد و او نیز در پایان جلسه با دیگر اعضای دیگر آن را می خورد.

این تشویق مسئلهای تحریک کننده برای تلاش بیشتر است و بازیکنان بر بهبود تکنیک کنترل مسیر، مهارتهای پرتاب یا حتی قوانین صحیح کار می کنند. چنانچه که بازیکنان تمرین می کنند رقبای خود را یکی پس از دیگری پشتسر می گذارند. هر بازیکنی که اجرای تمرینی بهتری داشته باشد، خود را نسبت به جایزه نزدیک می بیند و بسیاری از افرادی که رقابت می کنند افراد ماهری هستند که به طور مرتب و سخت تلاش می کنند.

* ميزان تمرين

سـؤال متداول این اسـت کـه چـه مقـدار تمریـن برای یادگیری یک مهارت نیاز اسـت.

متأسفانه، جواب واضحى براى اين سؤال وجود ندارد، اما روش های متعددی وجود دارد تا طول تمرین را معین کند. روش هدفگذاری آسـانترین و کارآمدترین روش است. در هدف گذاری، تعدادی از ملاکهای از قبل شناسایی شده انتخاب میشود و شاگرد تا وقتی تمرین میکند که به هدف

توانایی، انگیزش و سطح مهارت بالا بررسی می شود. برای مثال، هنگام یادگیری سرویس بدمینتون شاگرد ممکن اسـت تا جایی تلاش کند که از ۱۰ سـرویس، بتواند همه را به خوبی بزند. اگر شاگرد، بازیکن پیشرفتهای باشد، باید مکان نشستن توپ در این ۱۰ سرویس کوچکتر شود. ملاک تمرین مهم است تا مناسب تنظیم شود که شاگردان حس تلاش برای موفقیت را در خود داشته باشند.

انتظارات سطح بالا ممكن است شاگردان را از تلاش

را در موارد

کردن منصرف کند و یا حتی اجرای نامناسب تکنیکی تمرينات سخت بهوجود آورد. چنانچه یادگیری و تمرین ادامه مییابد، مربی و شاگرد باید اهداف تمرین را مرور کند و اهداف جدید را وقتی تنظیم کنند که اهداف قبلی به راحتی قابل دسترس است. مرور اهـداف تمريـن همچنين مشـخص میکند که چه وقت باید به مهارت جدید رفت.

* طول تمرين دومین مسئلهای که بین معلم و شــاگرد مطرح مىشــود اين اســت کے چقدر یے جلسے تمرین طول مى كشد. هيچ شواهدى طول تمرين یا تعداد جلسات تمرین را نمی تواند تعیین کند. سطح مهارت، انگیزش و توانایی بدنی هیر شیاگرد و همچنین میزان سـختی مهارت باید بررسی شود. عاملی که مى تواند به تعيين برنامهٔ تمريني کمک کند، خسـتگی اسـت. با وجـود مهارتهای بدنی بسـیار اجـرای مکـرر باعث میشـود تا شاگرد خسته شود. چنانچه

شـــاگرد خسته

میشـــود، در

بسیاری از موقعیتها کیفیت اجرا بدتر می شود. تمرین اجرای بد اثربخش نیست. معلم و شاگرد عوامل مداخله گر تمرین را بررسی می کنند. زیـرا وجود برنامههای تمرینـی زیاد در مدت زمان محدودی وجود دارد. به جای یک ساعت تمرین کرال سینه هر روز، ممکن است

۲۰ دقیقه تمرین در سـه روز هفته کارایی بیشــتری برای شاگرد داشته باشد، همچنین، اگر موقعیت بدنی در هر جلسه مهم باشد، شاگرد باید قبل از شروع تمرین، بدنش را به خوبی گرم کند تا دچار خستگی نشود.

* تمرین ذهنی

هیے مهارت بدنی، بدون اجرای مهارت آموخته نمی شود. اما روش دیگری نیز وجود دارد که بر روند یادگیری اثر می گذارد. مرور ذهنی باعث افزایش یادگیری در مرحلهٔ تمرین مهارت حرکتی میشود و باید توسط معلم و شاگرد بررسی شود. مرور یا تمرین ذهنی شامل ذهنیت واقعی شاگرد نسبت به اجرای مهارت می شود. تحقیقات در زمینهٔ یادگیری حرکتی، این تکنیک را برای یادگیری، اجرا و تثبیت مهارتهای حرکتی مؤثر دانسته است.

مرور ذهنی باعث می شود شاگردان بر اجرای صحیح تمرکز کنند و قبل از آن که تمرین را شروع کنند، در ذهن خود مرور می کنند.

شاگرد خود را در موقعیتی مییابد که تمرین را به طور صحیح و موفقیت آمیز انجام می دهد. برای مثال، یک ژیمناست ممکن است در ذهن خود اجرایی بینقص را تصور کند و سپس تلاش می کند تا آن را در تمرین خود بیافریند. تصویرسازی اجرای صحیح بعد از تمرین هم مؤثر است. در ادامه، مرور ذهنی هنگامی مفید است که به دلیل کمبود زمان، وضعیت آب و هوایی، کمبود امکانات و یا آسیب شرایط تمرین وجود ندارد. هنگام استفاده از این تکنیک، شاگردان باید اجرای صحیح مهارت را در سطح بسیار عالی مجسم كنند تا نتيجهٔ خوبي داشته باشد. اگر خود را مثل اجراکنندهٔ خوب مجسم کنند، بسیار مهم است که در اجرا نيز موفق مىشوند.

* اصول تمرین

۱. برای ماهر شدن، شاگردان باید تمرین کنند. ۲. برای هر جلسـهٔ تمرینی، هدفی تنظیم کنیـد. ۳. برای یادگیری صحیح، یک مهارت باید به طور صحیح تمرین شود. ۴. موقعیتهای اجرا متغیرند بنابراین موقعیتها و فعالیتهای تمرینی را تغییر دهید. ۵. خستگی باعث کاهش اثربخشی تمرین است. شاگردان را موظف کنید تا در دورههای کوتاهمدت تمرین کننــد. ۶. مرور ذهنی اجرای مهارت قبل

معلمان باتجربه به شاگردان نکاتی را یادآوری میکنند که احساس را می آموزند و توجه کافی نسبت به نكات ذكر شده داشته باشند

می کنند شاگردان به خوبی این نکات

و بعد از تمرین، اجرا را بهبود میبخشد و ۷. فعالیتهایی را به شاگردان خود پیشنهاد دهید که بعد از آموزش، تمرین

* فراهم كردن بازخورد مؤثر

بازخورد پاسخی است که معلمان دربارهٔ کیفیت و صحت اجرای مهارت به شاگردان میدهند. اکثر مواقع معلمان در حين تمركز اجرا و يا دقيقاً بعد از اجرا بازخورد مي دهند. بازخورد یادگیری شاگردان را تضمین نمی کند، ولی کمک به یادگیری می کند. توانایی شاگرد مهم ترین نقش را در یادگیـری دارد. مدت زمان و موقعیـت یادگیری می تواند بر یادگیــری مؤثر باشــد. اما بازخورد در حین تمرین شــاگرد، در روند یادگیری مؤثر است. به خصوص اگر معلم، اصول بازخورد مؤثر را دنبال کند.

اگرچـه بازخـورد توانایی افزایـش یادگیـری را بهبود می بخشد، اما همیشه ضروری نیست. یادگیری بدون بازخورد رخ میدهد و بازخورد بر یادگیری فرد در صورتی که زمان نداشــته باشد، اثر میگذارد. معلم سپس باید توجه دقیقی به نقش بازخورد در توسعه و یادگیری شاگرد داشته

* انواع بازخورد

بازخورد دو نوع است: آگاهی از اجرا و آگاهی از نتیجه. همانطور که از نام آنها مشـخص اسـت، آگاهی از اجرا در ِمورد نحوهٔ اجرای یک مهارت میباشد (مثلا، آیا حرکت دستهٔ گلـف در تاب دادن آن صحیح اسـت؟) درحالی که آگاهی از نتیجه در مورد نتایج اجراست. (مثلاً، توپ به هدف درست زده شــده معلم برای دادن بازخورد نحوهٔ اجرا می تواند مفید باشــد. زیرا شــاگردان میتوانند از نتیجه آگاه شــوند. گاهی لتایے خوب از اجرای ضعیف بهوجود میآیند که اغلب ثابت نیســتند. پیشــرفت در کیفیت و کمیت نتایج باعث میشود شاگردان آگاهی درستی توسط بازخورد بهدست آورند.

* هدف بازخورد

اهمیت بازخورد حین تمرین در سـه زمینه اسـت: اولاً، باز خورد، اطلاعات مهمی به شاگرد می دهد تا موارد صحیح اجرا را تکرار کند. درک آنچه که باید به طور صحیح اجرا شود برای شاگرد ضروری است اگر به شاگرد بگویید که چه کاری را درست انجام میدهد، دوست دارد آن کار را تکرار کند. دوم، بازخورد، اطلاعاتی به شاگرد میدهد تا ایرادهای حین اجرا را برطرف کند. ایرادهای تکراری در اجرا باید قبل از تثبیت از بین برود. سوم، بازخورد در انگیزش شاگرد نقش مهمی دارد.

* اجازه دهید شاگردان بیشتر بدانند

افراد سریعاً می آموزند درصورتی که موفقیت را تجربه كنند. معلمان ورزش بايد مشخص كنند كه شاگردانشان كدام مهارتها را به درستي انجام مي دهد. اين به خصوص مسئله در مراحل اولیهٔ یادگیری مهارت مهم است که نتایج اجرا ثابت نیست. برای مثال، شاگرد ممکن است از تکنیک قابل قبولی در گذاشتن توپ استفاده کند که موقعیت توپ را بر اثر تمرین به هدف ثابت به خوبی حس کرده است. شاگردان ممکن است دلسرد شوند اگر پرتاب کوتاه یا دور از هدف داشته باشند. آنها مایلند تا اجرای خوبی برای داشتن نتیجهٔ خوب داشته باشند. تا جایی که امکان داشته باشد، معلم جنبههای اجرای صحیح را می گوید و شاگردان هم آنها را تکرار می کنند. این مسئله توسط معلمان تازه کار نادیده گرفته میشـود. به بچهها، اجرای صحیح بیاموزید تا أنها نيز اجراي صحيح را بياموزند.

* اجرای ماهرانه

اطلاعات سمعی و بصریای که شاگرد بعد از اجرا می گیرد، به او این اجازه را می دهد تا بداند که اجرای صحیح او با اجرای ایدهآل تکنیک همخوانی دارد. معلم و شاگرد هر دو باید تصور روشنی از اجرای ایدهآل داشته باشند تا معلم بتواند با استفاده إز اطلاعات، الگوى حركتى مطلوب را فراهم كند. اطلاعات نامربوط شانسی برای در ک شاگرد مشکل و غیرممکن است. برای مثال، اگر شـما به شـاگرد خود دربـارهٔ دویدن و میزان خم شــدن زانو و گام برداشــتن توضيحاتي بدهيــد و دربارهٔ تاب دادن دست به وی بازخورد ندهید، فرد تمرکز بیشتر بر قسـمت زانوها دارد. بهتر است خطاها را شناسایی کنید و یادداشــتی از آن داشته باشــید و با توضیحات اضافی آنها را صلاح کنید. از مطالب اصلی دریغ نکنید تا وقتی که شـاگرد نسبت به آن اطلاعات تسلط داشته باشد اگر شاگرد وضعیت زانو و نحوهٔ هدایت پای خود را در دویدن به خوبی متوجه شد حالا می توانید در مورد حرکت دست در صورت نیاز کار کنید.

* انگیزش همراه با باز خورد

بهترین بازخورد به شاگردان انگیزه می دهد تا بهتر کار کنند. برای شاگردان مهم است که بدانند می توانند یاد بگیرند و پیشرفت خود را میبینند. محیط آموزشی مثبت بهتر از محیط آموزشی منفی در امر یادگیری است. اکثر معلمان بر جنبههای منفی اجرا توجه می کنند و کمتر به موفقیت در اجرا توجه می کنند. آنها بر اجرا تمر کز می کنند و به خـود فرد توجهـی ندارند. بهخصوص برای شـاگردان مبتدی دانستن این مطلب که آنها در برخی از موارد اجرا به خوبی عمل می کنند، کافی است تا تلاش خود را ادامه دهند و اعتماد به نفس خود را افزایش دهند.

رابطهٔ بین معلم و شاگرد مهم است. در برخی زمانها، معلم باید نقش یک راهنما، رهبر یا حامی را داشته باشد. برای معلمانی که هدف خود را در موفقیت شاگردان می پندارند، راحت است مواردی را شناسایی کنند که شاگردشان درست اجـرا مي كند و به او نيز اطلاع دهند. شناسـايي مواردي كه شاگرد در آن ها ضعف دارد، به خصوص شاگردی که مبتدی است، باعث می شود که او از ادامهٔ مهارت ناتوان شود.

دکتر رادتورپ از دانشگاه لاگبورگ انگلیس بیان میکند که «بعد از چهارده سال آموزش تنیس، یک روز متوجه شدم که من هرگز تنیس آموزش ندادهام. متوجه شدم که چهارده سال است به مردم گفتهام نمی توانند تنیس بياموزند و حالا زمان تغيير است.» حتى با وجود توجهات بسیار، بازخورد منفی بهخصوص برای شاگرد مبتدی ارزش کمی دارد دکتر تورپ فردی بسیار راستگو و صادق بود که این مطلب را ذکر کرد. او تغییر یافت و حتی در مورد روش تدریس مهارتهای ورزشی به مردم نیز تغییر ایجاد کرد.

* بازخورد مؤثر

بازخورد باید جنبهٔ خاصی از حرکت تحت کنترل شاگرد را دربرگیرد. مشخص کردن یک یا دو جنبه از اجرای مهارت به شاگرد اجازه می دهد تا روی تکنیک درست مهارت تمرکز کنــد. برای اصلاح پــک تمرین، معلمان بــا تجربه بر اجزای مهارت صحیح و درست تمرکز میکنند که تفاوت عمدهای در اجرای شاگرد به وجود می آورد. برای مثال، مربیان تنیس یادگیری و پیشرفت باشد. به نحوهٔ گرفتن راکت شـاگردان نـگاه میکنند، بدون توجه به این که چه بخشی درست اجرا میشود. اگر شاگرد راکت نامناسبی داشته باشــد، بعید است که ضربهٔ مؤثری به توپ

گرفتن انگشت شست به نحوهٔ حرکت راکت کمک کرد» به نسبت «یرتاب خوبی داشتی» کمتر مؤثر است. در این روش، شاگردان، اجزا و عوامل بنیادی مهارت را هنگام آموزش، درک میکنند. آنها اجرای درست مهارت ماهرانه را به بخشهای متوالی مهارت نسبت میدهند. تقویت دستیابی به هدف به شاگردان کمک می کند تا مهارت را به شکل مناسبی اجرا کنند.

بازخورد زمانی برای دادن توضیحات بسیار نیست، بلکه باید نکات کلیدی اجرا به طور خلاصه بیان شود. این نکات باید بهمنظور بهبود و پیشرفت در اجرا باشد. نظراتی همچون «کارَت خوب بود»، «بیشتر تلاش کن» و «بسیار خوب» در مقایسـه با جملاتی مثل «ادامهٔ حرکـت را داری»، «از پای چپت برای حرکت استفاده کن»، «شانههایت عمود بود» اهمیت بیشتری دارد.

* تمرین موفقیتمحور در مقابل خط محور

یکی از معلمان ورزش تجربهٔ ناامیدکنندهای را در طول مربی گری خود داشته که یکی از همکارانش هنگام آموزش به بچههای ۸ساله، مدام پس از اجرای ضعیف به آنها بازخورد منفی می داد و فقط گوشـزد می کرد که نمی توانند در مهارت ورزشی موفق شوند که شاگردان از تلاش دست برمی دارند و زمین تمرین را برای همیشه ترک می کنند، که پسـربچهای با حالت دلسـرد و ناامیدکننده برای همیشه به سمت فعالیت ورزشی نمیرود.

توجـه به اجرای غلط و بحث دربـارهٔ خطاهای پیدرپی باعث دلسردی بیشتر شاگرد می شود تا این که باعث نتیجهٔ خـوب شـود. تمر کز بـر نکات منفـی بهخصـوص در مورد شاگردان مبتدی یادگیری را ارتقا نمیدهد. برای اجراکنندهٔ ماهر که تبحر زیادی در اجرای مهارت دارد، مشخص کردن خطاهای اجرا بهمنظور پیشرفت در اجرا بسیار ضروری است. اما درخصوص شاگردان مبتدی و متوسطه مشخص کردن خطاها در اجرا باعث تقویت این باور می شود که آنها تمی توانند و نخواهند توانست مهارت را بیاموزند. درنتیجه تمرین زمینهای برای شکست میشود تا این که فرصتی برای

اکثـر معلمـان نمیداننـد نقـش مهمـی در یادگیری شاگردان خود دارند. هنگام تجزیه و تحلیل اجرای شاگرد، هرچند، فقط خطاها هستند که برای معلم مشخص هستند. در هر تلاشی، مربی خطاها را مشخص می کند و پیشنهاداتی بازخورد فردی بهترین بازخورد اسـت. به عبارت دیگر، ـــبرای اصــلاح آنها میدهنــد. این نوع بازخــورد خطامحور معلمــان بایــد اجزای خاص هــر هدف را بــه منظور تقویت __اســت. بخش آموزش شــاگرد شــامل تشــخیص خطاهای یادگیری مشـخص کنند. گفتن این جملــه که «محل قرار __متوالی و پیشــنهاد راههایی برای اصلاح آنها توســط معلم

است. در تمرین موفقیت محور، معلیم به بخشهای مهارت که به درستی اجرا شده توجیه می کند. به دلیل این که مشخص کردن خطاها راحت تر از تشخیص موارد صحیح است به خصوص وقتی که اجرای نامناسب شاگردان باشد، مربی باید دقت بیشتری داشته و نکات اصلی یک مهارت را مشخص کند و بخشهای صحیح اجرا را همچون بازخورد به شاگرد بیان کند. اگرچه، اجرای موفق زمانبر است، اگر شاگردان بدانند که بر اثر تمرین حتی یک بخش از مهارت را درست اجرا کردهاند این امر باعث می شود تا با تمرین بقیهٔ بخشهای مهارت را درست اجرا کنند. هرچند مربی نمی تواند خطاهای تکراری شاگرد را هم نادیده بگیرد. تمرین خطاها باعث ماندگاری آنها می شود و از پیشرفت جلوگیری می کند. در حقیقت باز خورد خطامحور برای یادگیری بهتر است. معلمان باید خطاهای شاگردان را اصلاح کنند. هرچند که اصلاح خطاها به این معنی نیست که به آنها بگویند چه چیزی را اشتباه انجام می دهند.

در تمریس موفقیت محور معلمان درخصوص اجرای صحیح شاگردان و نحوهٔ اجرای صحیح مهارت بازخورد می دهند. بیش از مشخص کردن خطای شاگردان، معلمان باتجربه، روی اجراهای درست شاگردان تمرکز می کنند و آن را به اجرای صحیح سوق می دهند و پیشنهاداتی می دهند تا شاگردان بتوانند بهترین اجرا را داشته باشند. کوچک ترین موفقیت بعدی می شود. شاگردان معلمان با تجربه احساس نمی کنند که اشتباهات خود را بررسی می کنند. شاگردان پیشرفت یادگیری را می یابند. تأکید بر موفقیت شاگرد است نه جزئیات خطاهای او. برای اکثر مربیان، ایجاد تمرین موفق محور منجر به یادگیری موفق خواهد شد.

* ارزش قایل شوید

کیفیت بازخورد مؤثر طوری است که با بازخورد بی اثر فرق می کند. برای این که بازخورد مؤثری داشته باشید از نکات زیر استفاده کنید: ۱. بازخورد انتخابی باشد. ۲. بر نکات خاص تمرکز کند. در صورتی که شاگردان اجرای بهتری نسبت به اجرای قبلی خود داشته باشند در این صورت می توان گفت که بازخورد ما مؤثر بوده است.

معلم نباید بعد از هر تلاشی به شاگرد بازخورد دهد. دادن بازخورد کلی و معنیدار بعد از چند تلاش متوالی بهتر از دادن بازخورد بعد از هر تلاش است. شاگردان باید هدف معینی را که موجب تغییر در زندگی آنهاست را باور کنند. معلمان خوب اهداف خود را مشخص می کنند. آنها تشخیص می دهند که کدام اجرا بهتر یا بدتر است و از طریق دادن بازخورد، این موارد را به شاگردان اطلاع میدهند. معلمان

خـوب ضرورتـی نمیبینند تا بعد از هر کوششـی به شــاگردان بازخـورد دهند. آنهـا پیشـرفت

انها پیشارفت واقعی را درک میکنند و سعی در تقویت آن دارند.

درنهایت، بازخــورد مؤثر ارزش

هدف را مشخص می کند. شاگردان باید بدانند که چرا در حال یادگیری موارد آموزش هستند.

تکرار یک اجرا تمرین نیست.

برای پیشرفت در اجرای

مهارت شاگرد باید هدفمند و

با هدف پیشرفت تمرین کند

* بازخورد مؤثر

۱. بازخوردها را انتخابی کنید. ۲. در موارد یادگیری شده، تخصصی باشید. ۳. توانمند باشید. ۴. اهمیت دستیابی را درک کنید.

* وسايل آموزشي

استفاده از وسایل آموزشی نیز می تواند در یادگیری بهتر شیاگردان مؤثر باشد، مثلاً در مهارت زدن گل در فوتبال قرار دادن اهداف تمرینی می تواند در موفقیت شاگردان مؤثر باشد. معلمان باتجربه با استفاده از تجربه و اطلاعات خود سعی می کنند از تجهیزات آموزشی بسیار مهم استفاده کنند.

* نتايج

یادگیری مهارتهای تربیتبدنی و ورزشی به کیفیت و کمیت تمرین وابسته است. توضیحات کافی در یادگیری یک مهارت مؤثر است، اما مهارتها درنتیجهٔ تمرین ماهرانه می شود. ساعتها زمان میبرد تا مهارت در موقعیتهای مختلف به منظور یادگیری مهارت اجرا شود. بهمنظور یادگیری صحیح یک مهارت، شاگردان باید در ذهن خود هدفی داشته باشند و از آن به بهترین نحو استفاده کنند. در بسیاری موارد، برای شاگردان مشکل است تا زمان کافی را صرف تمرین مهارت کنند. بازخورد مثبت اثربخشی و کارایی را در هر جلسهٔ تمرین افزایش میدهد. بازخورد باید طوری باشد تا یادگیری را تقویت کند و فقط خطاهای اجرا را مشخص نكند. بازخورد بايد مؤثر، متوالي و مطابق با هدف ذهنی شاگردان باشد. سرانجام، معلمانی که اهداف را تعیین می کنند و اهمیت اهداف برایشان مشخص است، بهتر می توانند به شاگرد خود اطلاعات کافی و مفیدی دهند تا شاگردان بعد از هر جلسه احساس خوبی از کلاس و درس داشته باشند.

